

Van der Ploeg

niet het debat overdoen. Korte vragen over uw motie, alstublieft.

De heer **Atsma** (CDA): Dit wordt mijn tweede opmerking, voorzitter. Ik vraag de staatssecretaris hoe hij de motie-Van Zuijlen/Atsma uitlegt. Het dictum daarvan was volstrekt helder. Wij vinden dat wij het kabinet aan die uitspraak mogen houden.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Voorzitter! Die discussie hebben wij gehad, althans wat het kabinet betreft.

De heer **Atsma** (CDA): Die hebben we niet gehad, want we praten nu over de gevolgen van de fiscalisering. Heeft die negatieve effecten, dan zouden die met de Voorjaarsnota kunnen worden weggestreken. Dat hebben wij afgesproken.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Dan behoort bij de behandeling van die nota de verdere discussie plaats te vinden.

De heer **Atsma** (CDA): U bent van mediazaken. Dus u mag nu zeggen wat u hiervan vindt. De minister van Financiën heeft zijn positie bepaald. U gaat echter voor de lokale en de regionale omroep.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: U probeert telkens een wig te drijven tussen de heer Zalm en mij. Er bestaat op dit terrein eigenlijk op alle terreinen die het kabinetsbeleid regarderen nul verschil van mening tussen ons. Wij zijn beiden van mening dat met VNG en IPO een goede deal is gesloten. Ik heb gezegd dat ik het oormerken nog aan de orde wil stellen. Daar ben ik nu mee bezig. Echter, wat de financiële compensatie betreft is naar mijn mening een royaal gebaar gemaakt. Het punt komt aan de orde. Dat heeft de heer Bakker namelijk aangekondigd en ik neem aan dat u dat ook zult doen. Er zal dekking aangegeven moeten worden, maar daarover hebben wij het op het moment waarop dit aan de orde is.

Voorzitter! Dan wil ik reageren op de moties en allereerst iets zeggen over de motie van de heer Rabbae. Die gaat over de 10 mln. die beschikbaar is en over het feit dat bij verdeling over alle Nederlandse huishoudens wel eens sprake kan zijn van een lager bedrag dan die 2 gulden. De motie vraagt om

compensatie. Gelet op het voorgaande, moet ik aanneming ervan ten sterkste afraden.

De tweede motie gaat over het tientje en de f 12,40. Er wordt in gevraagd de compensatie vanuit de rijksbegroting richting IPO te verhogen. In deze motie wordt geen dekking aangegeven en dat is het eerste probleem. Daarom kan ik de motie al niet uitvoeren. Verder wijs ik erop dat ik, evenals het IPO, tevreden ben met het resultaat. Ik zie daarom geen reden deze motie te ondersteunen. Aanneming ervan raad ik af.

De derde motie is die van de heer Atsma. Die gaat over de vermindering van de algemene omroepreserve. Er staan een aantal overwegingen in deze motie waar ik kanttekeningen bij zou kunnen plaatsen, maar los daarvan beschouw ik deze motie enigszins als overbodig, althans in die zin dat de minister van Financiën en ik de Kamer hebben toegezegd haar voor 22 juni, voor het debat over de Voorjaarsnota, te zullen informeren. Ik heb al gezegd dat op een fatsoenlijke wijze zal worden gehandeld. Dat heeft de heer Zalm ook gezegd. Dus eigenlijk is deze motie overbodig.

De heer **Atsma** (CDA): Voorzitter! Vindt de minister de motie in die zin overbodig, dat ook hij met ons van mening is dat je geen bedragen aan de omroepen moet onttrekken om de negatieve gevolgen van de fiscalisering op te vangen? Als hij dat bedoelt, ga ik graag met hem mee, maar dit wil ik dan wel graag van hem horen.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Voorzitter! Het is een gecompliceerde zaak. Er is een brief van de financiële man van de raad van bestuur van de NOS. Het ministerie van Financiën gaat na of op het gestelde iets valt af te dingen. Het principe dat de fiscalisering zeker ook op deze manier budgettair neutraal moet uitpakken, blijft gelden. Dat hebben we ook gezegd. We gaan op een fatsoenlijke manier aan de slag, maar nemen daarbij wel alle feiten in aanmerking. De financiële mensen van de verschillende partijen onderzoeken thans de mogelijkheden.

De heer **Atsma** (CDA): Dus u vindt mét ons dat de fiscalisering niet mag leiden tot het onttrekken van een

substantieel bedrag aan de omroepreserve.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Nee, dat was niet de bedoeling van de fiscalisering.

Voorzitter! Er is nog een vraag die ik niet beantwoord heb. Dat is de vraag: bent u bereid mee te werken aan een wettelijke verruiming voor de ontvangstmogelijkheden van de regionale omroep? Ik zie dat inmiddels mijn collega De Vries is gearriveerd. Ik meen dat behandeling van dit punt moet worden doorgeschoven en aan de orde moet komen in het overleg dat over dat gecompliceerde vraagstuk gaat. Het lijkt mij nu niet aan de orde.

De heer **Atsma** (CDA): De staatssecretaris zou dat in de Mediawet kunnen verwerken. Ik bedoel dat als suggestie.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Uw punt is gehoord. Wij zullen daar ons voordeel mee doen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag over de moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van algemeen overleg op 17 april en 31 mei 2000 over **rivierdijkversterkingen en waterbeheer**.

□

De heer **Van den Berg** (SGP): Voorzitter! Wij hebben in de afgelopen periode enkele malen goed overleg gevoerd met de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat over de voortgang van het beleid ten aanzien van de rivierdijkversterkingen. Er is één punt dat op dit moment zorgen baart namelijk dat de voortgang van de rivierdijkversterkingen stagneert door de noodzaak om explosieven op te sporen en te ruimen. Dit vindt in zodanige mate plaats dat het daarvoor beschikbare budget kennelijk ontoereikend is. Met name instanties die met de aanpak van de feitelijke dijkversterkingen en van de werken voor Ruimte voor de rivier belast zijn, de provincies en de

Van den Berg

waterschappen, geven dringende signalen af dat hier een knelpunt is ontstaan.

De staatssecretaris onderkent dat gelukkig en is in overleg getreden met het ministerie van BZK, waaronder dit beleidsterrein, het opsporen en ruimen van explosieven, valt. Het is echter voor de voortgang van de dijkverzwaringen en voor de uitvoering van projecten voor Ruimte voor de rivier een essentieel punt dat de budgetten, in verband met de veelheid van werken, te krap bemeten zijn. Momenteel wordt dit probleem door provincies en waterschappen zoveel mogelijk ondervangen door voorfinanciering te verlenen en voorschotten te verstrekken, maar dat is geen structurele oplossing.

Met andere fracties vindt onze fractie dat aan deze situatie zo snel mogelijk een eind moet komen, in die zin dat er zolang dat nodig is, meer financiële ruimte voor de voortgang van deze projecten wordt vrijgemaakt. De voortgang van het dijkverzwaringsbeleid en de uitvoering van Ruimte voor de rivier is hierbij in het geding.

Mijn fractie verzoekt de regering daarom te bewerkstelligen dat op zo kort mogelijke termijn het budget ten behoeve van de opsporing en ruiming van explosieven adequaat wordt uitgebreid. Ik dien daartoe de volgende motie, die medeondertkend is door de collega's Herrebrugh, Klein Molekamp, Biesheuvel en Augusteijn-Esser.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat door een toename van het aantal dijkversterkingsprojecten alsmede projecten in het kader van de beleidslijn "Ruimte voor de rivier" het budget ten behoeve van het opsporen en ruimen van explosieven ontoereikend blijkt te zijn;

overwegende, dat dit ontoereikende budget leidt tot een vertraging van de voortgang van de betreffende projecten en dit nadelige consequenties kan hebben voor de veiligheid;

verzoekt de regering te bewerkstelligen dat het betreffende budget

wordt verruimd, zodat ten behoeve van de genoemde projecten voldoende middelen beschikbaar zullen zijn voor het opsporen en ruimen van de explosieven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van den Berg, Herrebrugh, Klein Molekamp, Biesheuvel en Augusteijn-Esser. Zij krijgt nr. 101 (18106).

De heer **Geluk** (VVD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Van den Berg, die heeft gesproken over de opsporing van explosieven. Het budget daarvoor is inderdaad te krap. Of het geld bij Verkeer en Waterstaat of een ander ministerie, bijvoorbeeld BZK, vandaan komt, laten wij aan de regering over. De handtekening van mijn collega Klein Molekamp onder de motie moet zo gezien worden, dat het niet om extra geld gaat, maar dat het geld gevonden moet worden binnen de bestaande budgetten.

De heer **Herrebrugh** (PvdA): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de heer Van den Berg, maar ik wil nog even terugkomen op de motie, waar mijn naam ook onder staat. Ik kom terug op de interpretatie van "het betreffende budget". Het maakt in principe niet zo gek veel uit of de financiering van de werkzaamheden betreffende het opsporen en ruimen van explosieven wordt gevonden binnen het budget dat daarvoor staat bij het ministerie van BZK – ik heb begrepen dat het daarbij om zo'n 10 mln. gaat – of dat dit door een verruiming van de budgettering voor het dijkversterkingprogramma zal moeten worden gevonden. Als gesproken wordt over verruiming van het budget en we kijken naar het budget van BZK, moet de staatssecretaris er wel voor zorgen dat die verruiming wordt geoormerkt. Daardoor komen de extra gelden voor dat budget inderdaad voor het onderzoeken en ruimen van explosieven bij dijkversteving beschikbaar. We moeten geen getouwtrek krijgen met alle andere belanghebbenden in dit veel te geringe budget. Met de kanttekening dat ik ervan uitga dat die oormerking

van de verruiming van het budget aan de orde is, kan een en ander voor mij voortgang vinden.

De heer **Biesheuvel** (CDA): Voorzitter! Terecht houdt de Kamer de vinger aan de pols als het gaat om de voortgang van de rivierdijkversterking. Dat zit de Kamer en de staatssecretaris letterlijk hoog. De beletselen die wij in de loop der tijd zijn tegengekomen op een rij zettend, kwamen vrij onverwachts de explosieven letterlijk en figuurlijk boven water. Terecht is bij het gehouden algemeen overleg zorg uitgesproken over de vraag, hoe het tempo in de noodzakelijke rivierdijkversterkingen wordt gehouden als er onvoldoende geld is om de explosieven die gevonden worden, op te ruimen. Overigens gaat het niet alleen om geld om het op te ruimen, maar ook om deskundigen die dit werk kunnen doen, want de aannemer moet al zijn werk stopzetten en hulp van buiten halen. Kortom, de CDA-fractie vindt dat de door haar van harte ondersteunde motie zo moet worden opgevat, dat de staatssecretaris in haar overleg met het ministerie van BZK een steun in de rug van de Kamer heeft als het gaat om het wegnemen van dit beletsel in het kader van de noodzakelijke rivierdijkversterkingen.

Staatssecretaris **J.M. de Vries**: Voorzitter! Het probleem van de financiering van de opsporing en ruiming van explosieven heb ik – dat heb ik tijdens het algemeen overleg reeds gemeld – al middels een brief gemeld bij het ministerie van BZK. De motie waarin de Kamer het kabinet vraagt om een goede regeling te treffen ter financiering van de gemaakte kosten bij de opsporing en ruiming van explosieven, zie ik dan ook als een steun in de rug bij mijn verzoek bij BZK.

Misschien is het goed de Kamer alvast nader te informeren over de laatste stand van zaken en mijn inzet daarbij. BZK heeft per 1 januari 2000 de uitvoering van het bijdragebesluit kosten ruiming explosieven Tweede Wereldoorlog overgenomen van het ministerie van Financiën. BZK is dus verantwoordelijk voor de uitvoering van de regeling. Wij maken gebruik van die regeling in het kader van een

J.M. de Vries

groot aantal waterwerken. Juist als je in de bodem van een rivier gaat werken, maakt dat je meer explosieven tegenkomt dan in het verleden. Maar de regeling geldt voor heel Nederland. Ook waar bij de aanleg van een spoorlijn, een weg of anderszins explosieven uit de Tweede Wereldoorlog gevonden worden, geldt de regeling van BZK. Zij geldt dus voor alle werkzaamheden.

Ik heb in mijn verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het Deltaplan grote rivieren bij BZK twee problemen aan de orde gesteld. Het eerste probleem betreft de financiële kant. Dan gaat het met name om de hoogte van de beschikbare middelen. Vooral nog zal de afronding van het Deltaplan grote rivieren in 2000 plaatsvinden. Ieder jaar is 10 mln. beschikbaar. Tot nu toe is dat bedrag over het gehele land afdoende gebleken om explosieven te ruimen. De waterschappen en de provincies hebben inmiddels een inventarisatie opgesteld, waaruit blijkt dat in het jaar 2000 circa 14 à 15 mln. nodig is. Verder speelt nog een rol dat gemeenten steeds vaker grote moeite hebben om een eigen bijdrage, die onderdeel uitmaakt van het bijdragebesluit, ook op te brengen. Dat is dus een tweede complicerende factor.

Het tweede probleem betreft het optreden van vertraging in de werkzaamheden, waarop de heer Biesheuvel heeft gewezen. Zodra tijdens werkzaamheden explosieven worden aangetroffen of er aanwijzingen zijn dat er mogelijk explosieven liggen, worden de werkzaamheden stilgelegd. Dan volgt eerst nadere opsporing en daarna ruiming van de explosieven. Dat is op zichzelf al een vertragende factor en er is maar een beperkt aantal bedrijven dat daar de expertise voor in huis heeft.

Er is natuurlijk een relatie met de financiële bijdrageregeling. Betrokken partijen – provincies, waterschappen, gemeenten – hebben in de stuurgroep Deltaplan grote rivieren duidelijk gemaakt dat men gemaakte kosten zal voorfinancieren, maar men verwacht wel terugbetaling door het Rijk. Dit kan natuurlijk niet te lang duren. Ik ben in overleg met BZK over de vraag of ook in de komende jaren in het kader van Ruimte voor de rivier het budget structureel verhoogd moet worden. Dat kan ik op dit moment nog niet beoordelen. Niettemin vind ik dat dit

budget afdoende moet zijn om problemen die wij ook in het kader van Ruimte voor de rivier nog tegen zullen komen, tijdig op te lossen en dat het budget daarop moet zijn ingesteld. Ik begrijp dat BZK nu probeert intern budget te vinden of afspraken daarover te maken met het ministerie van Financiën om dit probleem op te lossen.

Dan ga ik nog in op de term "het betreffende budget". Ik interpreteer dat als het budget dat bestemd is voor de bijdrageregeling ruiming explosieven. Dat kan niet alleen voor waterwerken bestemd zijn; dat geldt ook voor andere werken in Nederland. Het moet in ieder geval een afdoende budget zijn. En in die vorm moet het ook geoormerkt zijn. Ik voel er weinig voor om in het kader van het Deltaplan grote rivieren of in het kader van Ruimte voor de rivier een wel of niet geoormerkt budget voor explosieven te hebben. Wij kunnen dat niet overzien. Ik zou het graag centraal houden. Het is prima dat BZK dat regelt en ik ga ervan uit, zeker met de motie als steun in de rug, dat dit budget binnenkort groot genoeg is om alle werkzaamheden te kunnen verrichten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Voordat ik de vergadering schors, deel ik de Kamer mede dat de bij de regeling van werkzaamheden door mevrouw Kant gevraagde interpellatie met de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de initiatieven van private verpleegzorg door reguliere verpleeghuizen nog hedenavond zal plaatsvinden, dus zal worden toegevoegd aan de agenda van vanavond nadat het wetsvoorstel Wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet is behandeld.

De vergadering wordt van 16.17 uur tot 19.00 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enige andere wetten (recht van keuze voor ouderdomspensioen in plaats**

van nabestaandenpensioen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen) (26711).

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Van Zijl** (PvdA): Voorzitter! Het heeft soms voordeel om wat langer Kamerlid te zijn, want dan kun je een langetermijnonderwerp zien ontstaan. Je kunt daar dan vanaf het begin zelf bij betrokken zijn en het een keer of wat van kleur zien verschieten, zoals ook bij het onderhavige onderwerp het geval is. Tenslotte hoop je de afronding ervan mee te kunnen maken. Zo'n onderwerp is het keuzerecht in artikel 2b van de PSW.

Toen het keuzerecht in 1994 door de Kamer werd geamendeerd met het oogmerk om op 1 januari 2000 te worden geëffectueerd, kon niemand vermoeden dat het om een zeer ingrijpende en bovenal ook zeer ingewikkelde herziening zou gaan. Wat de doelstelling betreft, het keuzerecht gaat niet om gelijke behandeling naar burgerlijker staat, maar beoogt een gelijke behandeling ongeacht de levenssituatie. Het dwingt tot compensatie in de vorm van meer ouderdomspensioen aan alleenstaanden voor het nabestaandenpensioen dat hun samenwonende collega's door de werkgever wordt toegezegd. Het keuzerecht moet te – met de nadruk op "te" – vergaande solidariteit tussen alleenstaanden en samenwonenden, die voor een deel niet meer van deze tijd is, corrigeren.

Wij zijn het met die correctie eens, al willen wij niet dat het keuzerecht doorschiet en dat onder alle omstandigheden individuele vrijheid prevaleert boven nog altijd maatschappelijk belangrijk geachte vormen van solidariteit. Mede om die reden geldt het keuzerecht niet – dit is een wat controversieel punt – voor het nabestaandenpensioen op risicobasis en ook niet voor het wezenpensioen. Het zou namelijk te betreuren zijn als sociale partners het nabestaandenpensioen op risicobasis niet meer in collectieve regelingen zouden opnemen vanwege het nu geïntroduceerde keuzerecht. Dat risico ontstaat als het keuzerecht ook van toepassing zou zijn op dit onderdeel van het nabestaandenpensioen. Het kabinet erkent dit